

ÀLOGO by Giuliano Serafini

In modern greek άλογο (àlogo) means "horse". Certainly, for those who speak Greek - as happens with any other language - the word has lost in practice its etymological reference, its "seed".

It is something that escapes less easily non-Greek speakers, if one considers the all too obvious term which connects privative "a" with "logos", which, either by itself or used as a suffix of compound words in all languages using Latin characters, has become synonymous with "word" and "reason" or, metaphorically, "thought" and "knowledge".

In short, "logos" is relevant to that category of spirit which, at a historical-philosophical level and in opposition to the contradictory concept of μύθος (myth), is the prerogative of every humanistic and theoretical discipline, eventually referring to whether it is an exclusive faculty of the intellect.

Greek is a founding language, as we well know. All great linguistic archetypes are prearranged by the nature and function of the referent: whether it is a thing, a person, a physiognomy, a character, a situation, a prerogative, a custom, a history, a myth. In both creation and semantic fate of the Greek language, there is nothing abstract: everything is rather symbolic and relatable, even, paradoxically, abstract concepts.

Consciously or not - although we know how little this psychological and sentimental disposition counts in art - Chiotopoulos Dimitris gave shape and visual expression to "logos," that is to the word that eventually has come to define the quintessential characteristic of its reference: in our case, precisely, the horse.

In the sense that from the etymology of the word the artist has pulled out and "transliterated" the etymology of the icon, accomplishing a real transfer from a verbal communicative context to a plastic one.

Yet, this passage could not be completed through a descriptive, naturalistic expression or by means of a finished and easily recognizable form. Chiotopoulos would rather go back to the original meaning of the subject, its primary identity, as it is evoked and attested by the relative word itself. Therefore, it is actually not about trying to find a real image, but instead, a morpheme, a subliminal intuition. What he needs is to stage the aura, the energy and the electric shock ready to dissolve, to seize the vision in its source, since from this flash emanates the "spiritual" essence of the horse, its soul.

A creature devoid of logic, it has been written; elusive, unpredictable, bizarre, neurotic and difficult to tame. Yet, the animal most closely related to humans, their irreplaceable companion to peace and war endeavors alike, throughout their time-long historical evolution; to the point that when gods and heroes are absent from the mythical scene, it is the horse alone to make its appearance. This is the collective imagination's decision expanding in an enormous repertory. This ranges from the divine horses of Achilles to those of Phaethon and Bellerophon; from the horses of auroral Eos and solar Apollo to Pegasus and to the most mythical of mortal horses, Bucephalus, which Alexander honored with a funeral worthy of a great warrior.

And more, from within history, Incitatus, Caligula's horse-senator or the nonexistent horse of Richard III, which became the issue of a fatal bet.

There are many, since Chiotopoulos ends up following the trail of sublimation: the subject, already elaborated by ancient predilection, is manifested in its paradigmatic, emblematic and heraldic nature: two luminous, face to face silhouettes, rampant and intertwined as on erotic impetus, potentially repeated for ever. An image that ends up becoming a vexillum, an instant symbol, beyond which we cannot reach - a truth the artist knows very well.

GALLERY ERSI

Κλεομένους 4, Κολωνάκι, Αθήνα 10675

Τηλ. & Fax: 210 7220231

E-mail: galersi@ath.forthnet.gr • www.ersi.gr

Ώρες Λειτουργίας

Δευτέρα - Παρασκευή 11:00 - 14:30 & 17:00 - 20:00

Σάββατο 11:00 - 14:30, Κυριακή κλειστά

DIMITRIS CHIOTOPOULOS

ΑΛΟΓΟ
του Giuliano Serafini

19 Απριλίου έως 5 Μαΐου 2018

ΆΛΟΓΟ

του Giuliano Serafini

Για όσους η ελληνική είναι η μητρική τους γλώσσα, η λέξη άλογο έχει στην πραγματικότητα χάσει την ετυμολογική της αναφορά, τη «ρίζα» της. Αυτή, είναι πιο εύκολα αντιληπτή στους μη φυσικούς ομιλητές των ελληνικών, εξαιτίας της προφανούς σύνδεσης του στερπητικού «α» με τον «λόγο», έναν όρο που, είτε αυτόνομα είτε ως δεύτερο συνθετικό, σε πολλές γλώσσες που χρησιμοποιούν το λατινικό αλφάβητο σημαίνει και «λέξη» ή «λογική» ή, ακόμα, «σκέψη» ή «γνώση».

Η έννοια «λόγος» ανήκει, επομένως, σε εκείνο το νοητικό πεδίο, που από ιστορική και φιλοσοφική άποψη, και σε αντίθεση με την έννοια του «μύθου», υπήρξε η βάση κάθε ανθρωπιστικής και θεωρητικής επιστήμης. Από εδώ προκύπτει και το ερώτημα κατά πόσον ο «λόγος» αποτελεί αποκλειστική ιδιότητα της νόησης.

Τα ελληνικά, όπως γνωρίζουμε, είναι μια αρχέγονη γλώσσα. Όλα τα μεγάλα γλωσσικά αρχέτυπα έχουν προκαθοριστεί από τη φύση και τη λειτουργία του υποκειμένου, είτε αυτό είναι πράγμα, πρόσωπο, φυσιογνωμία, χαρακτήρας, κατάσταση, ιδιότητα, έθιμο, ιστορία, μύθος. Τόσο στη δημιουργία όσο και στη σημειολογική εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας δεν έχει υπάρξει τίποτα το αφηρημένο: αντιθέτως, τα πάντα - ακόμη και έννοιες αφηρημένες - είναι συμβολικά και αλληλοσχετιζόμενα.

Συνειδητά ή μη - μολονότι γνωρίζουμε πόσο λίγο επιδρά στην τέχνη αυτή η ψυχολογική και συναισθηματική προδιάθεση - ο Δημήτρης Χιωτόπουλος έδωσε σχήμα και οπτική έκφραση στον «λόγο», δηλαδή στη λέξη που με τον καιρό κατέληξε να προσδιορίζει την πεμπτούσια της σημασίας της - συγκεκριμένα: στο άλογο, στον ίππο.

Και αυτό σημαίνει ότι από την ετυμολογία της λέξης ο καλλιτέχνης εξόρυξε και «μετέγραψε» την ετυμολογία της εικόνας, πραγματοποιώντας μια μετάβαση από το λεκτικό στο εικαστικό επικοινωνιακό πλαίσιο.

Αυτό το «πέρασμα», ωστόσο, θα ήταν αδύνατο να ολοκληρωθεί μέσω μιας περιγραφικής, νατουραλιστικής έκφρασης, μέσω μιας ακέρατης και εύκολα αναγνωρίσιμης μορφής. Ο Χιωτόπουλος χρειάστηκε να φτάσει στο πρωταρχικό νόημα του υποκειμένου, στην καταγωγή του, όπως αυτή ανακαλείται και ταυτοποιείται από τη συγκεκριμένη λέξη.

Δεν προέβη, δηλαδή, στην αναζήτηση μιας αληθινής εικόνας, αλλά ενός μορφώματος, μιας υποσυνείδητης διαίσθησης. Με άλλα λόγια, ο καλλιτέχνης χρειάστηκε να σκηνοθετήσει μια αύρα, μια ενέργεια, μια ηλεκτρική καταίγδα λίγο πριν συμβεί και να αιχμαλωτίσει την όραση τη στιγμή της εκδήλωσής της, μιας και από αυτή τη λάμψη πηγάζει η «πνευματική» ουσία του αλόγου, η ψυχή του.

Ως πλάσμα που στερείται λογικής, έτσι έχει περιγραφεί το άλογο: ατίθασο, απρόβλεπτο, παράξενο, νευρωτικό, αδάμαστο. Ως το ζώο, από την άλλη, που έχει περισσότερο δεθεί με τον άνθρωπο, ως αναντικατάστατος σύντροφός του σε καιρό ειρήνης και σε καιρό πολέμου, σε όλη τη διάρκεια της μακράς ιστορικής του εξέλιξης. Μια σχέση τόσο στενή που, όταν οι θεοί και οι ήρωες απουσιάζουν από τις σκηνές του μύθου, κάνει το άλογο, μόνο, την εμφάνισή του. Έτσι έχει αποφασίσει το συλλογικό φαντασιακό. Το δε ρεπερτόριο αυτών των εμφανίσεων, ευρύτατο: από τους θείους ίππους του Αχιλλέα, στα άλογα του Φαέθονα και του Βελλεροφόντη. Από τα άλογα της ροδοδάκτυλης Ηούς και του Ήλιου-Απόλλωνα, στον Πήγασο και στο μυθικότερο των θνητών αλόγων, τον Βουκεφάλα, που τιμήθηκε από τον Αλέξανδρο με κηδεία αντάξια σπουδαίου πολεμιστή. Και ακόμα, μέσα από την ιστορία, αναδύονται ο Incitatus, ο ίππος-γερουσιαστής του Καλιγούλα και το ανύπαρκτο άλογο του Ριχάρδου Γ', που έγινε διακύβευμα ενός μοιραίου στοιχήματος.

Τα παραδείγματα είναι πολλά: ο Χιωτόπουλος ακολουθεί το μονοπάτι της εξάχνωσης για να δώσει το εκλεκτό, ήδη από την αρχαιότητα, θέμα στην παραδειγματική, εμβληματική, εραλδική του εκδοχή: δύο φωτεινές σιλουέτες, η μια απέναντι στην άλλη, ανεξέλεγκτες και συμπλεγμένες σαν από ερωτική ενόρμηση, δυνητικά επαναλαμβανόμενες στο διηνεκές. Μια εικόνα που γίνεται στο τέλος έμβλημα και σύμβολο, πέρα από τα οποία δεν μπορούμε πλέον να προχωρήσουμε - αλήθεια που ο καλλιτέχνης γνωρίζει πάρα πολύ καλά.

“ΑΛΟΓΟ” - Λάδι σε μουσαμά - Διάσταση 150×100 εκ.